

Nederlandse namen voor alle Europese libellensoorten (met Noord-Afrika en West-Turkije)

Summary. Dutch names for European dragonflies (including Northern Africa and Western Turkey). Vernacular names gain in importance for popular insect groups. Since some time there was a readily accepted list for Western European species in Dutch, but with the future publication of a Dutch translation of the Dijkstra & Lewington Field Guide an extended list with Dutch names for all European species was made by a group of Dutch and Flemish people and is presented here.

Bij het populariseren van dieren- of plantensoorten zijn Nederlandse namen een niet onbelangrijke factor. Hoewel wetenschappelijke namen belangrijk en voor sommige toepassingen onontbeerlijk blijven, betekent het bestaan van een goede naamlijst in een taal dat de soortengroep veel toegankelijk wordt voor liefhebbers.

Waar er voor wetenschappelijke namen strikte regels bestaan over wat correct is, geldt dit voor "volksnamen" niet. Voor zowat alle Westeuropese soorten libellen waren er reeds goed ingeburgerde Nederlandse namen. Maar we reizen tegenwoordig verder en vooral Zuid- en Oost-Europa kregen meer libellenbelangstelling.

Met het nakende verschijnen van de Nederlandse vertaling van de Field Guide van Dijkstra en Lewington (bespreking zie nieuwsbrief nr. 1, 2007) was er dan ook nood aan een reeks nieuwe namen. KD had een eerste voorstel gestuurd aan Marcel Wasscher en het was Marcel die de lijst doorstuurde naar een paar anderen, ook in Vlaanderen. Zo ontstond een ad hoc comité (KD Dijkstra, Marcel Wasscher, Frank Bos, Weia Reinboud, Geert De Knijf, Marc Tailly), dat gedurende maanden per e-mail een bijwijlen pittige discussie voerde. Uiteindelijk kwam er een lijst voor alle in die veldgids behandelde soorten - die overigens ook handelt over Noord-Afrika en West-Turkije.

Voor reeds bestaande namen werd zo veel mogelijk gekozen voor stabiliteit en een consequent gebruik van genus-namen. Zo zijn alle *Sympetrum* soorten "heidelibellen" alhoewel sommige ervan helemaal geen heidegebieden bewonen. Van sommige genera komt in onze landen slechts één soort voor, er is dan gekozen om in dat geval die niet nog eens het bijvoegsel "gewone" te geven (zie bij Lantaarntje en Koraaljuffer). De ingrijpendste verandering is misschien nog wel de groepsnaam "lantaarntjes" voor het genus *Ischnura* ipv het vroegere "grasjuffer" (let wel: Tenger grasjuffer voor *Ischnura pumilio* blijft).

De hoop is dat iedereen deze namen zal volgen. Ook in de elders in deze nieuwsbrief besproken nieuwe druk van de KNNV Veldgids Libellen worden ze al gebruikt.

Marc Tailly & Geert De Knijf

ZYGOPTERA

Calopterygidae

Calopteryx

Calopteryx exul

Calopteryx haemorrhoidalis

Calopteryx splendens

Calopteryx virgo

Calopteryx xanthostoma

Euphaeidae

Epallage

Epallage fatime

Lestidae

Lestes

Lestes barbarus

JUFFERS

beekjuffers

beekjuffers

berberbeekjuffer

koperen beekjuffer

weidebeekjuffer

bosbeekjuffer

Iberische beekjuffer

orientjuffers

orientjuffers

orientjuffer

pantserjuffers

pantserjuffers

zwervende pantserjuffer

Lestes dryas

Lestes macrostigma

Lestes numidicus

Lestes parvidens

Lestes sponsa

tangpantserjuffer

grote pantserjuffer

late pantserjuffer

oostelijke houtpantserjuffer

gewone pantserjuffer

oriëntjuffer - *Epallage fatime*

Lestes virens tengere pantserjuffer
Lestes viridis houtpantserjuffer

Sympecma winterjuffers
Sympecma fusca bruine winterjuffer
Sympecma paedisca noordse winterjuffer

Coenagrionidae waterjuffers
Coenagrion waterjuffers
Coenagrion armatum donkere waterjuffer
Coenagrion caerulescens zuidelijke waterjuffer
Coenagrion hastulatum speerwaterjuffer
Coenagrion hylas Siberische waterjuffer
Coenagrion intermedium Kretawaterjuffer
Coenagrion johanssoni noordse waterjuffer
Coenagrion lunulatum maanwaterjuffer
Coenagrion mercuriale mercurwaterjuffer
Coenagrion ornatum vogelwaterjuffer
Coenagrion puella azuurwaterjuffer
Coenagrion pulchellum variabele waterjuffer
Coenagrion scitulum gaffelwaterjuffer
Coenagrion syriacum Syrische waterjuffer

Enallagma watersnuffels
Enallagma cyathigerum watersnuffel
Enallagma deserti woestijnsnuffel

Ceriagrion koraaljuffers
Ceriagrion georgfreyi Turkse koraaljuffer
Ceriagrion tenellum koraaljuffer

Pyrrhosoma vuurjuffers
Pyrrhosoma elisabethae Griekse vuurjuffer
Pyrrhosoma nymphula vuurjuffer

Erythromma roodoogjuffers
Erythromma lindenii kanaaljuffer
Erythromma najas grote roodoogjuffer
Erythromma viridulum kleine roodoogjuffer

Ischnura lantaarntjes
Ischnura elegans lantaarntje
Ischnura fountaineae oaselantaarntje
Ischnura genei Tyrreheens lantaarntje
Ischnura graellsii Iberisch lantaarntje
Ischnura hastata geel lantaarntje
Ischnura pumilio tengere grasjuffer
Ischnura saharensis saharalantaarntje

Nehalennia dwergjuffers
Nehalennia speciosa dwergjuffer

ivoren breedscheenjuffer - *Platycnemis dealbata*

Pseudagrion jonkers
Pseudagrion sublacteum roodsnuitsjonker

Platycnemididae breedscheenjuffers
Platycnemis breedscheenjuffers
Platycnemis acutipennis oranje breedscheenjuffer
Platycnemis dealbata ivoren breedscheenjuffer
Platycnemis kervillei berijpte breedscheenjuffer
Platycnemis latipes witte breedscheenjuffer
Platycnemis pennipes blauwe breedscheenjuffer
Platycnemis subdilata berberbreedscheenjuffer

ANISOPTERA

Aeshnidae

Aeshna
Aeshna affinis
Aeshna caerulea
Aeshna crenata
Aeshna cyanea
Aeshna grandis
Aeshna isoceles
Aeshna juncea
Aeshna mixta
Aeshna serrata
Aeshna subarctica
Aeshna viridis

Anax
Anax ephippiger
Anax immaculifrons
Anax imperator
Anax junius
Anax parthenope

ECHTE LIBELLEN

glazenmakers

glazenmakers
zuidelijke glazenmaker
azuurglazenmaker
Siberische glazenmaker
blauwe glazenmaker
bruine glazenmaker
vroeg glazenmaker
venglazenmaker
paardenbijter
getande glazenmaker
noordse glazenmaker
groene glazenmaker

keizerlibellen

zadellibel
beekkeizerlibel
grote keizerlibel
Amerikaanse keizerlibel
zuidelijke keizerlibel

Boyeria	schemerlibellen
<i>Boyeria cretensis</i>	Kretaschemerlibel
<i>Boyeria irene</i>	schemerlibel
Brachytron	glassnijders
<i>Brachytron pratense</i>	glassnijder
Caliaeschna	schaduwlibellen
<i>Caliaeschna microstigma</i>	schaduwlibel
Gomphidae	rombouten
Gomphus	rombouten
<i>Gomphus davidi</i>	levantrombout
<i>Gomphus flavipes</i>	rivierrombout
<i>Gomphus graslinii</i>	gevorkte rombout
<i>Gomphus lucasi</i>	Algerijnse rombout
<i>Gomphus pulchellus</i>	plasrombout
<i>Gomphus schneideri</i>	Turkse rombout
<i>Gomphus simillimus</i>	gele rombout
<i>Gomphus ubadschii</i>	Syrische rombout
<i>Gomphus vulgatissimus</i>	beekrombout
Lindenia	vaandeldragers
<i>Lindenia tetraphylla</i>	vaandeldrager
Onychogomphus	tanglibellen
<i>Onychogomphus assimilis</i>	donkere tanglibel
<i>Onychogomphus costae</i>	Moorse tanglibel
<i>Onychogomphus flexuosus</i>	golftanglibel
<i>Onychogomphus forcipatus</i>	kleine tanglibel
<i>Onychogomphus lefebvrei</i>	vale tanglibel
<i>Onychogomphus macrodon</i>	levanttanglibel
<i>Onychogomphus uncatus</i>	grote tanglibel
Ophiogomphus	gaffellibellen
<i>Ophiogomphus cecilia</i>	gaffellibel
Paragomphus	haaklibellen
<i>Paragomphus genei</i>	groene haaklibel
<i>Paragomphus lineatus</i>	gestreepte haaklibel
Cordulegastridae	bronlibellen
Cordulegaster	bronlibellen
<i>Cordulegaster bidentata</i>	zuidelijke bronlibel
<i>Cordulegaster boltonii</i>	gewone bronlibel
<i>Cordulegaster helladica</i>	Griekse bronlibel
<i>Cordulegaster heros</i>	balkanbronlibel
<i>Cordulegaster insignis</i>	blauwoogbronlibel
<i>Cordulegaster picta</i>	Turkse bronlibel
<i>Cordulegaster princeps</i>	atlasbronlibel
<i>Cordulegaster trinacriae</i>	Italiaanse bronlibel

blauwoogbronlibel - *Cordulegaster insignis*

Corduliidae	glanslibellen
Cordulia	smaragdlibellen
<i>Cordulia aenea</i>	smaragdlibel
Somatochlora	glanslibellen
<i>Somatochlora alpestris</i>	taigaglanslibel
<i>Somatochlora arctica</i>	hoogveenglanslibel
<i>Somatochlora borisi</i>	Bulgaarse glanslibel
<i>Somatochlora flavomaculata</i>	gevlekte glanslibel
<i>Somatochlora meridionalis</i>	zuidelijke glanslibel
<i>Somatochlora metallica</i>	metaalglanslibel
<i>Somatochlora sahlbergi</i>	toendraglanslibel
Epithea	tweevlekken
<i>Epithea bimaculata</i>	tweevlek
Macromia	prachtlibellen
<i>Macromia splendens</i>	prachtlibel
Oxygastra	bronslibellen
<i>Oxygastra curtisii</i>	bronslibel
Libellulidae	korenbouten
Acisoma	priemstaartjes
<i>Acisoma panorpoides</i>	priemstaart(je)
Brachythemis	grondlibellen
<i>Brachythemis fuscopalliata</i>	mantelgrondlibel
<i>Brachythemis leucosticta</i>	bandgrondlibel
Crocothemis	vuurlibellen
<i>Crocothemis erythraea</i>	vuurlibel
<i>Crocothemis servilia</i>	oostelijke vuurlibel

Diplacodes*Diplacodes levebvrii***Leucorrhinia***Leucorrhinia albifrons**Leucorrhinia caudalis**Leucorrhinia dubia**Leucorrhinia pectoralis**Leucorrhinia rubicunda***Libellula***Libellula depressa**Libellula fulva**Libellula pontica**Libellula quadrimaculata***Orthetrum***Orthetrum albistylum**Orthetrum brunneum**Orthetrum cancellatum**Orthetrum chrysostigma**Orthetrum coerulescens**Orthetrum nitidinode**Orthetrum sabina**Orthetrum taeniolatum**Orthetrum trinacria***Pachydiplax***Pachydiplax longipennis***Pantala***Pantala flavescens***Rhyothemis***Rhyothemis semihyalina***Selysiothemis***Selysiothemis nigra***Sympetrum***Sympetrum arenicolor**Sympetrum danae**Sympetrum depressiusculum**Sympetrum flaveolum***moriaantjes**

moriaantje

witsnuitlibellen

oostelijke witsnuitlibel

sierlijke witsnuitlibel

venwitsnuitlibel

gevlekte witsnuitlibel

noordse witsnuitlibel

korenbouten

platbuik

bruine korenbout

rode korenbout

viervlek

oeverlibellen

witpuntoeverlibel

zuidelijke oeverlibel

gewone oeverlibel

epauletoeverlibel

beekoeverlibel

geeladeroeverlibel

slanke oeverlibel

kleine oeverlibel

lange oeverlibel

blauwschichten

blauwschicht

wereldzwerfers

wereldzwerfer

vlinderlibellen

vlinderlibel

windvaantjes

windvaantje

heidelibellen

zandkleurige heidelibel

zwarte heidelibel

Kempense heidelibel

geelvlekheidelibel

slanke oeverlibel - *Orthetrum sabina**Sympetrum fonscolombii*

zwerfende heidelibel

Sympetrum haritonovi

dwergheidelibel

Sympetrum meridionale

zuidelijke heidelibel

Sympetrum nigrescens

duistere heidelibel

Sympetrum nigrifemur

eilandheidelibel

Sympetrum pedemontanum

bandheidelibel

Sympetrum sanguineum

bloedrode heidelibel

Sympetrum sinaiticum

woestijnheidelibel

Sympetrum striolatum

bruinrode heidelibel

Sympetrum vulgatum

steenrode heidelibel

Sympetrum vulg. decoloratum

bleke heidelibel

Tramea*Tramea basilaris***gevlekte zwerfers**

gevlekte zwerfer

Trithemis*Trithemis annulata***zonnewijzers**

purperlibel

Trithemis arteriosa

rode zonnewijzer

Trithemis festiva

blauwe zonnewijzer

Trithemis kirbyi

oranje zonnewijzer

Urothemis*Urothemis edwardsii***zonlibellen**

blauwe zonlibel

Zygonyx*Zygonyx torridus***watervallibellen**

watervallibel

foto's Marc Tailly

VOORDEEL

Wie nu lid wordt van onze Libellenvereniging Vlaanderen kan terzelfdertijd voor een voordeelprijs* (10 euro) een exemplaar van De Libellenatlas aanschaffen. Vermeld dan bij je overschrijving "promo + atlas". Dus ofwel 25 euro ofwel 17 euro (jeugd) in dit geval.

* wie zich reeds vroeger in 2008 lid maakte, kan daar alsnog om verzoeken